

VEILIGHEIDSFICHE RELATIES EN SEKSUALITEIT

jan van bostraeten

CHIROVISIE

Relaties zijn in de eerste plaats fijn, maar jammer genoeg loopt het niet altijd goed. In deze fiche vind je daarom enkele tips om seksueel grensoverschrijdend gedrag te voorkomen en aan te pakken.

Relaties en seksualiteit in de Chiro: wanneer kan het?

Relaties en seksualiteit in een Chirogroep is soms een moeilijk onderwerp om te bespreken. Toch is dat nodig. Kinderen en jongeren maken een seksuele ontwikkeling door. Relaties en seksuele ontdekkingen horen daar bij. Je kunt dat niet tegenhouden door er niet over te praten.

Als Chirogroep kan je een **veilige plek** creëren waarin die relaties en seksuele ontwikkelingen tot uiting mogen komen. **Goede afspraken** helpen bij het scheppen van een gezonde omgeving.

HETERO OF HOLEBI

Niet iedereen ervaart hun seksuele voorkeur als iets dat duidelijk vastligt. **Benoem** daarom af en toe expliciet de andere mogelijkheden dan een man-vrouwrelatie en laat merken dat halebirelaties oké zijn.

TIP! Je inkleding of toneeltjes kunnen daar ook een belangrijke rol in spelen. Stereotiepe personages en homomopjes zorgen voor een gevoel van onveiligheid.

RELATIES

Praat over dit thema met de leidingsploeg en maak vooral **afspraken over wat wel en niet kan tijdens de Chiroactiviteiten**. Zet het functioneren van je Chirogroep daarbij voorop.

Hierover kan je **afspraken** maken:

- ★ Hoe mag een koppeltje in de Chiro zich wel en niet gedragen?
- ★ Wanneer gelden de afspraken? (Bijvoorbeeld: mogen er andere dingen tijdens een leidingskring dan op een Chironamiddag?)
- ★ Zijn er andere afspraken nodig voor leden dan voor leiding?

Bijvoorbeeld:

Goede afspraak: niet tongzoenen tijdens de leidingsvergadering.

Want: is een concrete, duidelijke afspraak over concreet gedrag.

Slechte afspraak: geen koppels in de leidingsploeg

Want: dit is een te algemene en te verre gaande afspraak.

In een goede relatie is er **geen machtsonevenwicht**. Een relatie tussen iemand van de leiding en een lid is dus niet evident aangezien leiding meer mag dan leden. Hetzelfde geldt voor een relatie tussen twee leden die veel verschillen in leeftijd.

We zeggen niet dat dat niet kan, maar er moet voldoende aandacht voor zijn dat beide partners zich er goed bij voelen.

Opgelet: de wet is daar wel heel duidelijk in, respecteer dat (zie verder).

jan van bostraeten

LICHAMELIJKHEID EN SEKSUALITEIT

- ★ Niet iedereen speelt graag spelletjes waarbij elkaar veel moet aanraken. Dergelijke spelletjes zijn sowieso minder gepast voor een groep waarvan de leden elkaar nog niet zo goed kennen.
- ★ Niet alle leden zitten op hetzelfde niveau van seksuele ontwikkeling. Hou daar rekening mee tijdens activiteiten.

Het is oké:

- ★ dat je leden over seks en relaties praten in de Chiro (bij alle afdelingen).
- ★ en zelfs zinvol om er eens een (educatief) spel over te spelen, vanaf de tito's.

Opgelet!

- ★ Voelt iedereen in je groep zich daar comfortabel bij?
- ★ Wordt er niet gespot of met minachting gesproken?
- ★ Laat het thema 'seks' niet te overheersend worden in je Chirowerking.
- ★ Iedereen heeft een eigen intieme grens. Sommige leden voelen zich onzeker over hun lichaam, zeker tijdens de puberteit.

Maak over lichamelijke zaken goede afspraken waar iedereen in de groep zich veilig bij voelt. Denk aan:

- ★ Samen of apart douchen? In badpak of naakt? Met de leiding erbij of niet?
- ★ Op bivak of op weekend gemengd slapen of apart?
- ★ Als je niet gemengd slaapt, mag leiding dan in de tent van 'het andere' geslacht komen? En hoe zorg je ervoor dat leden en leiding die zich niet comfortabel voelen bij de opdeling meisjes-jongens zich in zo'n regeling veilig voelen?

GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

Aanrakingen, bepaalde opmerkingen en seksuele handelingen zijn enkel oké als er expliciete wederzijdse toestemming is, zonder een machtsonevenwicht. Pas die regel zelf toe en geef hem mee aan je leden en medeleiding.

TIP! De Flirtertwister (zie QR-code) is een leuke methodiek om het met je leden over grenzen te hebben.

Wat als je te maken krijgt met een seksueel getinte situatie bij leden of leiding? Die kan variëren van 'dit is oké' tot 'totaal niet oké', en er is een grote grijze zone.

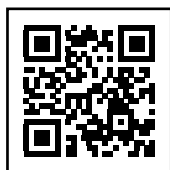
TIP! Het vlaggensysteem van Sensoa gebruikt zes criteria om te checken of de situatie oké is of niet. Scan de QR-code.

Als leiding ben je geen hulpverlening. Jouw verantwoordelijkheid is leuke Chiromomenten organiseren en ervoor zorgen dat de Chirogroep goed draait. Als een situatie echt niet oké is, schakel je hulp in van het nationaal secretariaat of van een andere professionele organisatie (scan de QR-code).

WETGEVING

Een schema	-14 jaar	14 – 15 jaar	16 jaar en ouder
Zonder penetratie, met toestemming	Aanranding	Aanranding	Geen misdrijf
Met penetratie, met toestemming	Verkrachting	Aanranding	Geen misdrijf
Zonder penetratie, zonder toestemming	Aanranding		
Met penetratie, zonder toestemming	Verkrachting		

- ★ De wettelijke minimumleeftijd om seksueel contact te hebben, is **zestien jaar**. Vanaf dan hebben jongeren seksueel **zelfbeschikkingsrecht**. De wet gaat ervan uit dat iemand die jonger is, niet rijp is om te oordelen of hij of zij seksuele omgang wil.
- ★ Seks met iemand die **jonger is dan zestien** is strafbaar, ook al was er toestemming.
- ★ Seksuele handelingen zijn **strafbaar** als ze **afgedwongen** zijn, als een van beide partijen er dus niet mee ingestemd heeft.

SCAN DE QR-CODE
OF MAIL ONZE
AANSPREEKPERSOON
INTEGRITEIT VIA
API@CHIRO.BE